

TÜRK

YARGI ETİĞİ
BİLDİRGESİ

Hâkimler ve savcılar,

görevlerini yerine getirirken adaletin en hassas ve doğru şekilde dağıtıldığından emin olan, meslekî sorumluluk içinde davranan, bütün işlemleri ile karar ve davranışlarında insan ve toplum hayatına tesir edeceklerinin ve toplum nezdindeki saygınlıklarının korunmasının Türk yargısının itibarını da yükselteceğinin bilincinde olan 'hakîm, fehîm, müstakîm, emîn, mekîn ve metîn' insanlardır. Anayasa ve kanunlardan aldıkları yetki çerçevesinde, hür vicdanları ile evrensel değerleri şiar edinerek bağımsız ve tarafsız olarak görevlerini yürütürler. Bu bildirgede belirtilen etik ilkeleri içtenlikle benimser, gerek meslekî gerekse sosyal hayatlarında bu ilkeler doğrultusunda davranmaya onurları ve vicdanları üzerine söz verirler.

01

Hâkimler ve Savcılar

İnsan onuruna saygılıdır, insan haklarını korur ve herkese eşit davranırlar

01

İnsan onuruna saygılıdır, insan haklarını korur ve herkese eşit davranırlar

1.1

İnsan onurunun dokunulmaz olduğuna dair medeniyetimizin ve evrensel kabulün bir tezahürü olarak, insan onurunu esas alır; bütün davranışlarında insan hak ve özgürlüklerine uygun hareket ederler.

1.2

İnsan haklarına dayalı devlet ilkesinin, ancak insan hak ve özgürlüklerinin etkin bir şekilde korunması ile gerçekleşebileceğinin farkında ve bu konuda üzerlerine düşen sorumluluğun bilincindedirler.

1.3

Bir arada yaşamanın; farklılıklara saygı duymayı, birbirine anlayışla yaklaşmayı ve herkese eşit davranmayı gerektirdiğini kabul ederler.

01

İnsan onuruna saygılıdır, insan haklarını korur ve herkese eşit davranırlar

1.4

Görevlerini yerine getirirken dil, din, mezhep, ırk, etnik köken, uyruk, cinsiyet, siyasi düşünce, sosyal ve ekonomik durum, hemşehrlik, yaşam biçimi, yaş, sağlık durumu, dış görünüş, medeni hâl ve benzeri sebeplerle ayrımcılığı kesin bir biçimde reddeder ve ayrımcı bir dil kullanmazlar. Anayasada yer verilen pozitif ayrımcılığın, eşitlik ilkesinin ihlali anlamına gelmediğini bilirler.

01

İnsan onuruna saygılıdır, insan haklarını korur ve herkese eşit davranırlar

1.5

Adalet hizmetinden faydalanmak isteyenler başta olmak üzere, meslektaşları, avukatlar, adalet personeli, tanık, bilirkişi gibi yargısal sürece dâhil olanlara ve topluma eşitlik ilkesinin uygulandığına dair güven verirler. Görev ve yetki alanı içerisinde, bu güveni zedeleyebilecek her türlü davranışı önlerler.

02

Hâkimler ve Savcılar
Bağımsızdırlar

02 Bağımsızlıklar

2.1

Bağımsızlıklarıyla adil yargılanmanın ve hukuk devletinin güvencesidirler.

2.3

Bağımsızlıklarına doğrudan ya da dolaylı olarak etki edebilecek baskı ve tesiri kayıtsız şartsız reddederler

2.2

Yargı bağımsızlığının, yargılama fonksiyonunun baskı ve tesirden uzak bir şekilde yerine getirilmesi için tanındığının bilinciyle hareket ederler.

02 Bağımsızlıklar

2.4

Kararlarını; kişilerin, kurumların ya da kamuoyunun tepkisini çekeceği endişesi duymaksızın ve onları memnun etme kaygısı taşımaksızın bağımsız olarak verirler.

2.5

Yargıya güvenin sağlanması ve sürdürülebilmesi için bağımsız olmak kadar, bağımsız görünmenin de önemli olduğu bilincindedirler.

2.6

Bağımsızlığın, sorumsuz ve ayrıcalıklı olmak anlamına gelmediğinin, bilakis hesap verebilirlik ilkesi çerçevesinde adaletin tecelli etmesini sağlama amacı taşıdığıının farkındadırlar.

02

Bağımsızdırlar

2.7

Kanunlarda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak hesap verebilirliğin; bağımsızlıklarını zedelemeyen, aksine toplumsal meşruiyetlerini artırmak suretiyle güçlendiren bir ilke olduğunun bilincindedirler.

03

**Hâkimler ve Savcılar
Tarafsızdırlar**

3.1

Adil yargılamanın gereği olarak, herhangi bir tarafa iltimas göstermeden ve ayrımcılık yapmadan tarafsız bir şekilde hareket ederler.

03 Tarafsızdırlar

3.2

Tarafsız hareket etmekle yetinmez, objektif bir bakış açısıyla tarafsızlıklarına ilişkin her türlü kuşkuyu bertaraf edecek bir duruş sergilerler. Yargıya güvenin sağlanması ve sürdürülebilmesi için tarafsız olmak kadar, tarafsız görünmenin de önemli olduğu bilincindedirler.

3.3

Meslekî ve sosyal hayatlarında tarafsızlık ilkesine aykırı düşebilecek her türlü ayrımcı söylem ve davranıştan kaçınır; konuşma ve beden dilini tarafsızlıklarını ihlal etmeyecek biçimde kullanmaya özen gösterirler.

03 Tarafsızdırlar

3.4

Sosyal medya başta olmak üzere, kitle iletişim araçları vasıtasıyla yapacakları yorum, değerlendirme ve paylaşımların kolaylıkla amacını aşan sonuçlar doğurabileceğini ve tarafsızlıklarını sorgulanır hale getirebileceğini öngörerek hareket ederler.

03 Tarafsızdırlar

3.5

Kişisel kanaat ve düşüncelerinin, tarafsızlıklarına gölge düşürmesine izin vermez ve ön yargılı şekilde hareket etmezler. Görevlerini yürütürken ön yargı ve tercihlerinden etkilenip etkilenmediklerini sorgularlar.

3.6

Toplumda, herhangi bir olay ile ilgili olumlu veya olumsuz bir kanaat oluştuğu durumlarda dahi tarafsızlıklarını korurlar.

3.7

Görevlerini yerine getirirken kendileri, yakınları ve sosyal çevrelerini gözetmek amacıyla taraflı davranışlarda bulunmayı reddeder, tarafsızlıklarından ödün vermezler.

03 Tarafsızdırlar

3.8

Görevde olan veya görevinden ayrılarak avukatlık, bilirkişilik, arabuluculuk ve benzeri görevler yürüten meslektaşlarına ayrıcalıklı davranmaz, bu yönde bir izlenim oluşturmazlar.

04

Hâkimler ve Savcılar
Dürüst ve tutarlıdır

04

Dürüst ve tutarlıdır

4.1

Dürüstlük ve doğruluğun, mesleğin gerektirdiği yüksek karakterin vazgeçilmez unsurları olduğunun bilinciyle, gerek meslekî yaşamlarında gerekse sosyal hayatlarında bu yönde bir duruş sergilerler.

4.2

Özü sözü bir kişilikleriyle oldukları gibi görünür ve göründükleri gibi olurlar

4.3

Mesleki itibarlarının korunması için sözlerini yerine getirmekte hassasiyet gösterirler. Dürüstlüklerine gölge düşürebilecek durumlar içinde bulunmama konusunda özenli davranırlar.

04

Dürüst ve tutarlıdırlar

4.4

Neticesinden olumsuz şekilde etkileneceklerini öngörseler dahi gerek iş ve işlemlerinde gerek söz ve davranışlarında doğruluktan ayrılmazlar.

04

Dürüst ve tutarlıdırlar

4.5

Yargısal süreçte aleyhine karar verilen taraf da dâhil olmak üzere, dürüstlüklerinden şüphe duyulmamasını sağlayacak şekilde davranırlar.

4.6

Hukuki güvenlik ilkesi gereği uygulamalarında tutarlılığı gözeterek görevlerini yerine getirirler.

4.7

Tutarlılığı sabit fikirlilik olarak yorumlamazlar ve toplumsal değişimleri dikkate alırlar.

05

Hâkimler ve Savcılar
Yargıya olan güveni temsil
ederler

05

Yargıya olan güveni temsil ederler

5.1

Kendilerine duyulan güvenin, yargıya olan güvenle doğrudan ve ayrılmaz bir şekilde bağlantılı olduğunun bilinciyle bütün işlem, eylem ve kararlarında yargıya güveni temin eder ve güçlendirirler.

5.2

Vakur duruşlarıyla adına karar verdikleri Türk Milleti başta olmak üzere, herkesin kendilerine güven duymasını sağlarlar.

05

Yargıya olan güveni temsil ederler

5.3

Görevlerini yaparken kendilerine duyulan güvene hanel getirebilecek bir algı, kuşku veya tereddüt oluştuğunu fark ettiklerinde, görevden çekilmelerinin gerekip gerekmediğini azami dikkat ve özenle değerlendirirler.

5.4

Yargıya olan güveni tartışmalı hale getirebilecek veya zedeleyebilecek tutum ve davranışlardan her zaman ve her yerde titizlikle kaçınırlar.

05

Yargıya olan güveni temsil ederler

5.5

Özel hayatlarında, meslekî güvenilirliklerine gölge düşürebilecek davranışlarda bulunmamaya hassasiyet gösterirler.

5.6

İfade özgürlüklerini, yargıya duyulan güveni sarsmayacak ve siyasi tarafgirliğe düşmeyecek biçimde kullanırlar.

06

Hâkimler ve Savcılar
Mahremiyeti gözetirler

06

Mahremiyeti gözetirler

6.1

Mahremiyeti, toplumdaki bilgi saklamak için değil; aksine yargısal sürece dâhil olanların haklarını koruyarak adaletin yerini bulması amacıyla gözetirler.

6.2

Görevleri nedeniyle vâkîf oldukları devlet sırları, ticari sırlar ile kişilere ve kurumlara ait gizli kalması gereken bilgilerin mahremiyetini korurlar.

6.3

Gizli kalması gereken bilgi ve sırları, kendi yararına ya da başkalarının yarar veya zararına olabilecek şekilde kullanmazlar. Bu bilgilerin mahremiyetini sosyal medya veya başka bir yolla ihlal etmezler.

06

Mahremiyeti gözetirler

6.4

Adliye personeli başta olmak üzere, görevleri gereği gizli kalması gereken bilgilere erişim imkânı olanların, gizliliğe riayet etmesini sağlarlar.

06

Mahremiyeti gözetirler

6.5

Gizli kalması gereken bilgileri doğru belirlerler. Mevzuatta öngörülen açıklık ve şeffaflık ilkeleri; lekelenmeme, bilgi edinme ve savunma hakları; basın, haber alma ve ifade özgürlükleri ile mahremiyetin karşı karşıya geldiği hallerde, kişilerin şeref ve itibarı ile kamusal yarar arasındaki hassas dengeyi gözeterek hareket ederler.

6.6

Yargıya teslim edilen bilgi ve sırların korunduğuna ilişkin güveni temin eder, bu bilgilerin ve sırların gizliliğini görevleri sona erse dahi gözetirler.

07

Hâkimler ve Savcılar
Mesleğe yaraşır şekilde
davranırlar

07

Mesleğe yaraşır şekilde davranırlar

7.1

Mesleklerinin yaşamlarına kattığı değer ve yüklediği sorumluluğun bilinciyle görevlerinin gerektirdiği hassasiyetle davranırlar.

7.2

Meslekî ve sosyal ilişkilerinde muhataplarına karşı saygı ve nezaket ilkeleri çerçevesinde hareket eder, söz ve davranışlarının onlar üzerindeki etkisini gözetirler.

07

Mesleğe yaraşır şekilde davranırlar

7.3

Toplumun kendilerinden yargı hizmetinin kaliteli sunulmasının yanı sıra erdemli olmalarını da beklediğinin bilincindedirler.

7.4

Olaylar ve durumlar karşısında uzlaştırmacı bir dil kullanır, sağduyulu ve temkinli davranırlar.

07

Mesleğe yaraşır şekilde davranırlar

7.5

Görevin yerine getirilmesi sırasında, diğer meslektaşlarla uyum, işbirliği ve karşılıklı saygı içinde çalışarak verimli bir iş ortamı oluştururlar.

7.6

Meslekî bilgi ve deneyimlerini meslektaşlarıyla paylaşma hususunda istekli davranırlar.

07

Mesleğe yaraşır şekilde davranırlar

7.7

İfade özgürlüğü kapsamında yazılı, görsel, işitsel ya da sosyal medyada düşüncelerini açıklarken veya paylaşımlarda bulunurken, mesleğin gerektirdiği etik ilkelere uygun hareket ederler.

7.8

Meslekî işleyişe ilişkin konular ile yargı kararlarına dair yorum ve değerlendirmelerinde yapıcı ve ölçülü olurlar. Meslektaşlarının yetkinliklerini, yargının saygınlığına ve yargıya olan güvene zarar verebilecek şekilde tartışmaya açmazlar

07

Mesleğe yaraşır şekilde davranırlar

7.9

Görevin yerine getirilmesiyle ilgili olan veya ilgili görülebilecek herhangi bir hediye, bağış, borç, yardım ya da iltimas kabul etmezler. Konumları ve mesleklerinin sağladığı nüfuzdan fayda sağlamazlar. Yakınlarının ve birlikte çalıştıkları personelin de bu hususa riayet etmelerini sağlarlar.

7.10

Hizmet gereklerini gözeterek kamu mal ve hizmetleri ile insan kaynaklarının en etkili ve doğru biçimde, amacına uygun olarak kullanılmasını temin ederler.

7.11

Meslekî saygınlığın korunabilmesi için özel hayatlarına gereken dikkati gösterirler.

07

Mesleğe yaraşır şekilde davranırlar

7.12

Özel hayatlarında iletişim içinde oldukları kişilerin, işlem ve kararlarını etkilemesine fırsat vermedikleri gibi etkileme güçleri bulunduğu izlenimine yol açabilecek tavır ve davranışlardan da kaçınırlar. Herhangi birinin de bu izlenimi oluşturmalarına imkân tanımazlar.

7.13

Sosyal hayatlarının gereği olarak içinde bulunacakları ortam ve mekânları titiz bir şekilde seçmek suretiyle mesleki saygınlıklarını korurlar.

08

Hâkimler ve Savcılar
Yetkindir ve mesleklerinde
özenli davranırlar

8.1

Görevlerini vicdani kanaatleri doğrultusunda, ahlaki olgunluklarına, ehliyet ve liyakatlerine yaraşır şekilde yaparlar.

08

Yetkindir ve mesleklerinde özenli davranırlar

8.2

Kararlarının veya işlemlerinin, bu tasarruflardan etkilenenlerin dünyasında ve toplum üzerinde bırakacağı tesirin farkındadırlar. Bu nedenle, bütün meslekî faaliyetlerinde gereken dikkat, önem ve özeni gösterirler. Her soruna çözüm odaklı ve aynı duyarlılıkla yaklaşırlar.

8.3

Kararlarını hakkaniyetle verebilmek için gerekli bütün bilgi kaynaklarına ulaşmaya ve işlemlerini yeterli gerekçelerle desteklemeye özen gösterirler.

08

Yetkindir ve mesleklerinde özenli davranırlar

8.4

Meslekî bilgilerini güncel tutmak ve geliştirmek amacıyla gerekli eğitimleri alma; alanıyla ilgili akademik çalışmaları, ulusal ve uluslararası alandaki hukuki gelişmeler ile yargı içtihatlarını takip etme konusunda kendilerini sorumlu hissederler.

08

Yetkindir ve
mesleklerinde özenli
davranırlar

8.5

Meslekî yetkinliklerini
arttırmanın, dış etkilerden
bağımsız olarak karar
vermelerine katkı sağlayacağını
bilirler.

8.7

Görevlerine bağlılıkları,
gayretleri ve çalışkanlıklarının
yanı sıra davranışlarına
gösterdikleri özen ile de meslek
etiği yönünden örnek olurlar.

8.6

Görevlerini adaletin tecellisini
geciktirmeyecek şekilde ve
makul sürede yerine getirirler.

8.8

Çalışma saatlerini verimli kullanır, kamu hizmetini aksatmamak için azami özen gösterirler. Zamanın herkes için değerli olduğunu bilir ve bu konuda duyarlı davranırlar.

08

Yetkindir ve mesleklerinde özenli davranırlar

8.9

Atama, yer değiştirme ve özlük haklarına ilişkin diğer hususlarda, hak ve adalete uygun düşmeyen bir istekte bulunmazlar.

Bu bildirge,
Türkiye Cumhuriyeti
hâkimleri ve savcılarının
takip edecekleri etik ilkeleri belirleyen bağlayıcı bir
belgedir. Hâkimler ve savcılar, bu bildirgede belirtilmeyen
bir durumla karşılaştıklarında, takip etmeye onur ve
vicdanları üzerine söz verdikleri yukarıdaki ilkelerin
ruhuna uygun davranırlar.

Türk Yargı Etiği Bildirgesi; hâkimler ve savcılarının, adına
karar verdikleri Yüce Türk Milletine ve O'nun her bir
ferdine verilmiş sözüdür.

TÜRK

YARGI ETİĞİ
BİLDİRGESİ

